-E 1003

AZ

ASZÓDI ÁGOSTAI HITV. EVANG.

ALGIMNÁZIUM

ÉRTESITŐJE

AZ

1905—1906. ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZLI:

BOLLA LAJOS

IGAZGATÓ.

ASZÓD

NYOMATOTT AZ ASZÓDI „PETŐFI" KÖNYVNYOMDÁBAN

1906.

REV 85

AZ

ASZÓDI ÁGOSTAI HITV. EVANG.

ALGIMNÁZIUM

ÉRTESITŐJE

AZ 1905—1906. ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZLI:

BOLLA LAJOS

IGAZGATÓ.

ASZÓD

NYOMATOTT AZ ASZÓDI „PETŐFI“ KÖNYVNYOMDÁBAN

1906.

REV 98

REV 2018

– E 1003

...ÁROS PEDAGÓGIAI
KÖNYVTÁR ÉS MÚZEUM

HALOTTAINK.

ZUBERECZ PÁL.

1861—1906.

Az élet behatol az iskolába is, — hullámai egyesült erővel az iskola legkiállóbb szirtjét, a katedrát ostromolják. A gyermek mikor az iskola küszöbéhez ér, ott nem veti le az ő hibáit, hanem cipője porával és sarával együtt beviszi az iskola falai közé mind azt a gyarlóságot, amit rövid életfolyásában a külvilágban fölszedett s ami a mindennapi élet tökéletlenségeiből az ő tisztának született lelkéhez tapadt. Ezek a külömböző foku és jellegű hibák mind a tanár türelmére, lelki erejére pályáznak s ezek fölött urrá lenni, győzedelmeskedni bizony idegölő munka.

Sűrün kapjuk a gyászjelentéseket, melyek nagyrésze tanártársaink kora haláláról adnak hirt. Korán elhunyt kedves társunk életerejéből is sokat megőrölt az iskolai munka. Az utóbbi években már csak nagy erőfeszitéssel tudta elvégezni iskolai munkáját avval a nyugodtsággal, amely a tanitás sikerének egyik legfőbb föltétele. Aggódva néztük, hogy milyen elkeseredett, nehéz harcot vív az idegességgel. Aztán szédűlési rohamok lepték meg. Teljes erővel küzdött e betegségek ellen, mert nagyon szerette az

életet, bár kevés öröme volt abban. Ezen elkeseredett küzdelem közben nem vette észre, hogy az ellenség ravaszul, lopva más oldalról mily mélyrehatóan támadta őt meg. A küzdelem ezután már nagyon rövid volt ugy, hogy mindnyájunkat készületlenül talált az a hir, hogy meghalt.

Oly keveset tudunk az ő élete folyásáról, hogy rövid egy-két vonással is alig tudom lerajzolni az ő kedves egyéniségét. S éppen gyermek- és ifjukori örömeiről, küzdelmeiről nem tudunk semmit, pedig bizonyára nála is ezek adták meg az ő egyéniségének alapvonásait. Szüleiről, testvéreiről, rokonairól sohasem beszélt. Nagy szerénységében azt gondolta, hogy az ő családi ügyei nem érdekelnek senkit. A társaságban beszédes volt, sőt szelid humorával, kitünő adomáival rendesen ő vitte a szót, de a saját gondjairól, bajairól nem szólt senkinek sem. Ezek a, nagyrészt képzelt bajok igen sok fájdalmat okoztak neki s rendkivüli, szinte beteges érzékenysége és zárkozottsága miatt sem tréfás, sem komoly szóval nem tudtuk őt kiragadni emésztő tépelődéséből.

Lelkesedett a nagy eszmékért. A társadalmi élet legnagyobb kérdéseivel foglalkozott; nagy terveket szőtt, — hatalmas sziklákat akart az emberi haladás utjából kimozditani, de a saját élete irányitásában az utjába gördülő kis kavicsok is megállitották, félrevezették őt s úgy hiszem, hogy az emberiség közjaváért táplált lelkesedése mellett a saját sorsában való kétségeskedése volt az ő életének a tragikuma.

Az iskolában derék, jó tanár volt. Tanitásában

mindég határozott, előre megszabott terv szerint járt el. Az előadásokra szorgalmasan készült s tárgyát a legkisebb részletekig kidolgozta. Tárgyaival nagy lelkesedéssel foglalkozott; lelke egész hevével igyekezett azok mélységeibe hatolni s igy felkészülve, az iskolában magával tudta ragadni tanitványait. Mindenek előtt az emberi méltóság tudatát keltegette növendékei lelkében s ezen az uton törekedett őket a tanulás, a szorgalmas munka utján vezetni. Fölemelte magához a tanitványokat s nem hiába hitte, hogy azok az ő legkedvesebb barátai, mert gyermeki lelkülettel tényleg megérezték az ő tanári szigoruságán keresztül is szivének odaadó szeretetét s hálával, teljes odaadással vették körül az iskolában és életben egyaránt.

Különös örömmel és buzgósággal vezette a mi kis ifjusági körünket, amelyet iskolánk egykori tanitványának, mindenkor legnagyobb büszkeségének, Petőfi Sándor emlékének megörökitésére — Petőfi-körnek nevezünk. E kis gyakorló körben bizalmasan közéjük vegyülve szavalásra, fogalmazási ügyességre tanitotta a III. és IV. oszt. növendékeit. Mint tornatanár is kiváló volt. Tornavizsgálatainkat valóságos ünneppé avatta, amelyen a közönség tanulóink katonás fegyelmezettségében, a különféle tornaszereken és a magyar játékokban kifejtett ügyességében egyaránt gyönyörködhetett.

Tizenkét évig tanitott iskolánkban. Igaz barátunkat és derék munkatársunkat veszitettük el benne.

Az aszódi temetőben az ő sirja az első, amelynek hantjai alatt gimnáziumunk tanárának hamvai

pihennek. A gyermek játékai között megfeledkezik a háláról és szeretetről, amely őt az ő mesteréhez fűzi; a mindennapi élet kicsinyes dolgai között a mi szivünkben sem lobogott mindég egyformán a kartársi szeretet lángja, — most az ő sirja lesz az oltár, ahova eljárunk majd a tanitványokkal, hogy a kartársi szeretet és a tanitványi hála kedves adóját lerójjuk.

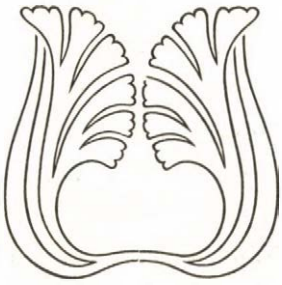

DÉVÉNY JÓZSEF.

1866—1906.

Sokatígérő volt az ő élete tavasza, de az érlelő nyár derekán meglepte a hervadás, — elhervadt, időelött elmult. Szép tehetséggel megáldva nagy szorgalommal készült az életre, de utjába állt a kérlelhetetlen halál.

Betegsége évekkel ezelött kezdődött s lassan megőrölte az ő külömben erős szervezetét. Tudta, hogy bajából nincs más menekvés csak a halál, mégis bölcs megadással és türelemmel viselte nagy szenvedéseit s nyugodtan várta a megváltó halált. E szörnyü végzettel szemben tanusitott csöndes megadása szinte emberfeletti volt. Nem panaszkodott; nem várt és nem is fogadott el senkitől sem vigasztalást. Amig csak birta, pontosan és szorgalommal végezte iskolai munkáját; mikor pedig már nem volt elég ereje, visszavonult kis szülőfalujába, Csővárra — és meghalt. Mikor eltemettük ott, annak a csöndes, szép, de a világtól elzárt falunak a temetőjében, mintha jobban megértettem volna az ő életét. Ugy éreztem, hogy az a szép, áldott, de a mozgalmas élettől félreeső vidék, az ő gyermekjátékainak szinhelye, az tükröződött vissza az ő sze-

rénységében és abban a nagy bátortalanságában, hogy szép tehetségeit, nemes lelkének kincseit nem tudta kellőleg érvényesiteni.

Szülei házában gondos nevelésben részesült. Édes atyja vezetése mellett különösen a rajzzal foglalkozott nagy előszeretettel. Középiskolai tanulmányait jó sikerrel végezte s a műegyetemre iratkozott be, egy év mulva azonban átment a tud. egyetem bölcsészeti karára. 1889-ben megválasztották Aszódra helyettes tanárnak s azóta állandóan itt tanitott. A mi kis gimnáziumunk abban az időben a megsemmisülés szélén állott, szegénysége miatt nem tudott a törvényszabta követelményeknek eleget tenni. Ő állhatatosan megmaradt a helyén s nagyon szerény fizetés mellett is hűen és szorgalommal teljesitette kötelességét.

Szorgalmas, szigorú, de igazságos tanár volt. A kötelességtudásban kitünő példaként járt tanitványai előtt. Még szabadidejét is föláldozta, hogy a hanyagok az ő felügyelete alatt elvégezzék mindazt, amit elmulasztottak. Tanitványai mindennemű érdekét annyira a szivén viselte, hogy azok az ő szeretetteljes gondoskodását érezve, különféle ügyes-bajos dolgaikban nagy bizalommal fordultak hozzája.

A társadalmi életben nem vett részt, hanem minden idejét tanulmányainak szentelte. Szerette a jó könyveket; szerény jövedelme nagy részét könyvek vásárlására forditotta. Könyvtára a mi szerény viszonyainkhoz képest igen gazdag különösen szépirodalmi és tudományos müvekben. Kiváló előszeretettel gyüjtögette a magyar képzőművészetre vonatkozó műveket és műlapokat. Ő maga is ügyesen

rajzolt és festett; a középiskolai geometriai tanitáshoz körül-belöl 1000 síkdiszitményi rajzot gyüjtött össze, amelyek közül igen sokat maga szerkesztett. A szabadkézi rajztanitásban minden esztendőben igen szép eredményt ért el. Régebben foglalkozott a latin klasszikusok forditásával is, de ezen műveit határtalan szerénységében még nekünk sem akarta megmutatni, pedig azok ugy belsőleg, mint külalak tekintetében értékes dolgozatok. Igy rejtegette ő istenadta szép tehetségeit és kitartó szorgalmával szerzett tudását.

Évek hosszu során keresztül a mi szemünk előtt küzdött némán és remény nélkül a halállal. Rengeteg szenvedései között a halál valóban megváltás volt reá nézve és mégis lélekben mélyen megrendülve kisértük ki sok szenvedéstől meggyötört holttestét a csővári csöndes temetőbe. Fájó szivvel adtuk át a sírnak őt, szelidlelkü, kedves munkatársunkat, aki az ő kedves munkakörében, a mi iskolánkban a vallásosságnak, tudománynak és a magyar nemzeti szellemnek oly buzgó apostola volt s továbbra is lett volna, ha az isteni gondviselés el nem szólitja őt közülünk.

Emlékét híven meg fogjuk őrizni.

Adatok intézetünk 1905—1906. évi történetéhez.

Az alakuló gyülést augusztus 29-én tartottuk. A tantárgyak felosztásában és az osztályfőnökök kijelölésében a már régebben megállapitott rendet követtük, amely szerint mindenki tovább halad az osztályaival, mint szaktanár s tovább vezeti mindenki a maga osztályát, mint osztályfőnök. A tanitás egész menetére egyöntetü eljárást állapitottuk meg.

Augusztus 30—31-én tartottuk a pótló, javitó és fölvételi vizsgálatokat. Ezen vizsgálatokon javitottak:

Az I. osztályban Balázs István, Dora Ernő, Szczepanowski Gusztáv és Szczepanowski Pál a latinból; Csővári Kálmán és Kohn Ernő a számtanból.

A II. osztályban Mácsai Albert és Szőllősy György a latinból.

A III. osztályban Borbély József, Csandl Ödön, Csudnai István, Hegedüs Pál és Molnár Ártur a latinból; Kovács András és Urbán Mihály a számtanból.

A IV. osztályban Zatkalik Ferenc a németből.

A bányai ág. h. ev. egyházkerületi püspök engedélyével javitottak:

Az I. osztályban Bendik Géza a latinból és számtanból, Hermann Géza a latinból és földrajzból.

A II. osztályban Csizsinszky Sándor a latin-

ból és számtanból, Szántó István a latinból és természetrajzból.

A III. osztályban Szeberényi Iván a latinból és számtanból.

A IV. osztályban Bahel Jenő a latinból és németből.

Pótló vizsgálatott tett Lippe Mór II. oszt. tanuló a latinból.

A tanulók beirása szeptember 1-től 6-ig tartott. Fölvettünk az egész év folyamán 120 rendes és 2 magántanulót. A fölvett rendes tanulók között helybeli volt 43 és vidéki 79.

A vidéki tanulók közül naponként bejárt Aszódra vasuton: Hatvanból 7, Turáról 5, Galgagyörkről 3, Püspökhatvanból 1, Galgamácsáról 3. Részben kocsin, részben gyalog: Bagról 3, Kartalról 4, Besnyőről 1, Ikladról 2, Domonyból 3. Összesen 32 bejáró tanulónk volt. Ezek a tanitási órák után a hazamenetelig az osztálytermekben tartózkodtak, de mert kellő rendbentartásuk igen sok bajjal jár, másrészt különösen télen a délutáni előadási órákra a tantermeket miattuk nem lehet kellőleg kiszellőztetni: a gimnáziumi bizottság elhatározta, hogy valami csekély dij lefizetése ellenében megfelelő helyiséget fog számukra berendeztetni.

A vidéki tanulók másik csoportját a szülők Aszódon, egyes családoknál helyezték el. Ezeknek magaviseletét az iskolán kivül is állandóan figyelemmel kisértük. Időnkint szállásaikon meglátogattuk; megfigyeltük, hogy iskolaszereiket és más holmijukat rendben tartják-e. A szállásadóval megbeszéltük a tanuló minden ügyét s megállapitottuk az anyagi ellátására, nevelésére és fegyelmezésére vonatkozó dolgokat.

Az iskolai évet szeptember 6-án imával és hazafias énekkel ünnepiesen nyitottuk meg, mely alkalommal az igazgató felolvasta az iskolai törvé-

nyeket s egyszersmind munkásságra, szorgalomra, kötelességeik hű, odaadó teljesitésére buzditotta az ifjakat. Az évnyitó istentiszteletet a bányakerületi ág. h. ev. polgári leányiskola és az ág. h. ev. népiskola növendékeivel együtt a templomban tartottuk.

A tanitás egész 1906. március 12-ig az állami tantervben megszabott irányban minden zavar és mulasztás nélkül haladt. Március 12-én Dévény József tanártársunk, aki már régóta gyöngélkedett, szabadságra szülőfalujába, Csővárra ment. Tárgyait lehetőleg szakszerént felosztottuk egymás között s igy teljes óraszámmal helyettesitettük az iskolai év hátralevő részében. Május 8-án egész váratlanul Zuberecz Pál társunk is beteg lett. Az orvosok hashártya- és vakbélgyulladást konstatáltak. Rögtön beszállitottuk Budapestre, de a műtét alkalmával kijelentették, hogy az állapota reménytelen. Tantárgyait átvette Kirchknopf Gusztáv Ede ág. h. ev. segédlelkész és gimnáziumi hitoktató. Zuberecz Pál társunk május 27-én meghalt. A gimnáziumi bizottság a tanári testülettel egyetértőleg elhatározta, hogy Aszódon fogja megboldogult társunkat eltemettetni. Koporsójára a gimnáziumi bizottság, a tanári testület, a gimnáziumi tanuló ifjuság, a III. osztály tanulói és tisztelői, barátai közül többen tettek koszorut. A sírnál a tanári testület és a tanuló ifjuság nevében jelen sorok irója mondott búcsúbeszédet. Régi tanitványai nevében Faludi Sándor búcsúzott el kedves halottunktól. Rövid életrajzát ezen értesitő más helyén közlöm.

1906. jun. 8-án sok szenvedés után meghalt Dévény József társunk is. Temetésére május 10-én tanuló ifjuságunk legnagyobb részével együtt Csővárra utaztunk. Ott nagy részvéttel tettük le koporsójára a gimnáziumi bizottság, a tanári testület, a tanuló ifjuság és a II. osztály tanulóinak koszoruját. A sírnál a tanári testület és a tanuló ifjuság nevé-

ben Strompf László búcsúzott el kedves halottunktól. Rövid életrajzát ezen értesitő más helyén közlöm.

Tanulóink egészségi állapota az egész év folyamán kedvező volt. Dr. Gál Adolf iskolaorvosunk többször meglátogatta iskolánkat, megvizsgálta tanulóinkat. Az egészségügyre vonatkozó intézkedéséseinkben mindenkor készséggel támogatott tanácsaival. Október 14-én 15 tanulónkat himlő ellen ujra oltotta. Korcsolyázásra bő alkalmuk volt tanulóinknak.

Növendékeink vallásos és erkölcsös érzelmeinek ápolására és fejlesztésére nagy gondot forditottunk. Protestáns ifjaink eddig csak minden második vasárnap mentek templomba, mert az istentiszteletet felváltva magyarul és tótul tartották. A lefolyt évben azonban minden vasárnap megjelentünk az istentiszteleten, mert minden vasárnap tartottak magyar istentiszteletet. A reformáció emlékünnepét a többi tanintézet protestáns növendékeivel együtt külön istentisztelettel ültük meg. Az aszódi ág. h. ev. temető rendezése költségeinek előteremtésére egyházközségünk protestáns estélyt tartott, amelyen prot. ifjaink egyházi karéneket adtak elő. Egyházi énekeinket rendes órákon két szólamban tanitottuk. Szentháromság vasárnapján konfirmálkoztak: Rausz Gyula I. oszt., Ferentzy Lajos, Szeitlében Gusztáv, Szuhovszky Gyula és Záborszky Sándor II. oszt., Némedy István és Némedy János III. oszt. tanulók.

Teljes figyelemmel gondoskodtunk arról is, hogy más vallásu növendékeink szintén eleget tegyenek vallásukszabta kötelességeiknek.

A módszeres, osztálytanári és osztályozó tanácskozásokat a rendes időben megtartottuk. Ellenőrző tanácskozást hármat tartottunk. Az ellenőrző tanácskozás megállapodásait mindenkor közöltük az illetékes szülőkkel s buzditó, szorgalomra serkentő szavak kiséretében az osztályokban is kihirdettük.

A fegyelmi állapot kielégitő volt, sulyosabb vétség nem fordult elő. Tanulóink magaviseletét az iskolán kivül is figyelemmel kisérjük. A tanulmányi előmenetelre vonatkozó adatok a statisztikai kimutatási rovatban vannak feltüntetve.

Spitkó Lajos kir. tanácsos, budapestvidéki tankerületi kir. főigazgató, mint miniszteri megbizott 1906. május 25-én meglátogatta iskolánkat. Megtekintette intézetünk helyiségeit és fölszereléseit. Különféle tárgyakból minden osztályban meghallgatta tanulóink feleleteit, megvizsgálta irásbelí dolgozataikat s rajzaikat. A tanári testülettel tartott értekezleten mély részvétét fejezte ki afölött, hogy két tanártársunk sulyos betegen fekszik. Helyesléssel vette tudomásul, hogy azon tanácsait, amelyeket a szertárak fejlesztésére s egyik-másik tárgy tanitásának menetére a mult látogatása alkalmával adott, a legnagyobb részben teljesitettük. Szives útmutatásaiért, iskolánk és tanári testületünk ügyei iránt tanusitott mély érdeklődéseért fogadja e helyen is hálás köszönetünket.

A pestmegyei ág. h. ev. esperesség közgyülésének megbizásából Sárkány Béla tanügyi esperes 1906. junius 14—15-én meglátogatta iskolánkat, jelen volt a vallás- és egyházi énekvizsgálaton, továbbá az I. oszt. latin, magyar, természetrajz, a III. oszt. számtan, geometria és német vizsgálatán.

Örömmel vettük a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter úrnak 20636—1905. számu leiratát, amelyben kijelenti, hogy iskolánknak az 1894. évi XXVII. t. c. alapján szervezett nyugdijintézetbe való felvétele elvi akadályokba nem ütközik, de az emlitett törvénycikkben megállapitott dijakat 1894-ig visszamenőleg meg kell fizetni. Föntartó testületünk teljes készséggel kijelentette, hogy hajlandó ezen kötelezettségének eleget tenni. Sajnos,

ezen nagyon fontos ügyünk elintézése e ponton megakadt.

Az igazgatói lakás egyik részét átalakitottuk természettani és vegytani szertárrá s ezzel szertáraink régen huzódó ügye is el van intézve.

A gimnáziumi bizottság 1905. október 5-én Sipka Jánost megválasztotta rendes iskolaszolgának.

Iskolai ünnepet ültünk:

I. Erzsébet királynénk emlékére november 19-én.

1. Ének.
2. Az igazgató megnyitó beszéde.
3. „Szózat", irta: Vörösmarty Mihály, szavalta: Moravcsik Gyula IV. oszt. tan.
4. „Erzsébet napra", irta: Szepesy László, szavalta: Mácsay Albert III. oszt. tan.
5. „Imádság és könyörgés", irta: Butvik Károly, szavalta: Borbély József IV. oszt. tan.
6. „Erzsébet királyné", szavalta: Szeberényi Iván IV. oszt. tan.
7. „Gödöllői erdő, irta: Pósa Lajos; szavalta: Urbán Mihály IV. oszt. tan.
8. Ének.

II. 1848. március 15-dikének emlékére:

1. Ének.
2. Az igazgató megnyitó beszéde.
3. „Márc. 15.", irta: Erdélyi Zoltán, szavalta: Szuchovszky Lajos III. oszt. tan.
4. „Márc. 15.", irta: Gáspár Imre, szavalta: Fuchs János IV. oszt. tan.
5. Ének.
6. „A nemzet ébredése" és a „vérnélküli forradalom", irta és felolvasta: Nagy Pál IV. oszt. tan.
7. „Márc. 15.", irta: Gáspár Imre; szavalta; Gyetven Pál III. oszt. tan.
8. „Honfi-tűz", irta: Mike Béla; szavalta: Kovács András IV. oszt. tan.

ORSZÁGOS PEDAGÓGIAI KÖNYVTÁR ÉS MÚZEUM

9. „Márc. 15.", irta: Erdélyi Zoltán, szavalta: Moravcsik Gyula IV. oszt. tan.
10. Ének.

III. 1848. április 11-dikének emlékére:
1. Ének.
2. Az igazgató megnyitó beszéde.
3. „Sóhajtás", irta: Bajza József, szavalta: Kirchknopf János IV. oszt. tan.
4. „Szabadsághoz", irta: Petőfi Sándor, szavalta: Zsifcsák Tibor IV. oszt. tan.
5. „1848. április 11." irta és felolvasta: Molnár Lajos IV. oszt. tan.
6. „Honfidal", irta: Petőfi Sándor, szavalta: Gyetven Pál III. oszt. tan.
7. „Nemzeti szín", irta: Rudnyánszky Gyula, szavalta: Mitnyákovics János IV. oszt. tan.
8. Ének.

IV. Bocskay István emlékére máj. 20-dikán:
1 ének.
2. az igazgató megnyitó beszéde.
3. „A hit", irta: Béri Gyula, szavalta: Esztergály Gyula III. oszt. tan.
4. „Bocskay emlékezete", irta: Kovács Sándor, felolvasta: Hegedüs Pál IV. oszt. tan.
5. „Honszeretet", irta: Vörösmarty Mihály, szavalta: Kirchknopf János IV. oszt. tan.
6. Ének.

V. A koronázás emlékére jun. 8-dikán:
1. Ének.
2. Az igazgató megnyitó beszéde.
3. „1867. pünkösdjén", irta: Szász Károly, szavalta Hegedüs Pál IV. oszt. tan.
4. „Az 1867-diki koronázás", irta és felolvasta, Moravcsik Gyula IV. oszt. tan.
5. „Éljen a király", irta: Rudnyánszky Gyula, szavalta: Mitnyákovics Kálmán IV. oszt. tan.

6. „Dal a hazáról", irta: Pósa Lajos, szavalta: Fuchs János IV. oszt. tan.

7. Ének.

Az iskolai év végén nyilvános vizsgálatokat tartattunk a következő sorrendben:

Junius	12-én	magánvizsgálatok.		
„	14-én	d. e. 9	órakor	I—IV. vallástan és egyházi ének.
„	15-én	„ „ 8	„	I. latin, magyar, természetrajz.
„	„	„ „ „	„	III. számtan, geometria, német.
„	16-án	„ „ „	„	II. latin, magyar, természetrajz.
„	„	„ „ „	„	IV. számtan, geometria.
„	17-én	d. u. 4	„	I—IV. tornavizsgálat.
„	18-án	d. e. 8	„	III. történelem, földrajz.
„	„	„ „ „	„	IV. magyar, német.
„	19-én	„ „ „	„	II. számtan, geometria, földrajz.
„	„	„ „ „	„	IV. latin, történelem, természetrajz.
„	20-án	„ „ „	„	I. számtan, geometria, földrajz.
„	„	„ „ „	„	III. latin, magyar.
„	23-án	„ „ 9	„	záróünnepély.

I.

Gimnáziumi elöljáróság.

a) Gimnáziumi bizottság.

Elnökök.

Podmaniczky Gyula br., egyházi és gimnáziumi felügyelő,
Micsinay Ernő, egyházi és gimnáziumi másodfelügyelő,
Chugyik Pál, ág. h. ev. lelkész.

Tagok:

Podmaniczky Géza br.. v. b. t. t.
Podmaniczky Levente br.,
Bentsok János, gimnáziumi gondnok,
Bolla Lajos, igazgató.
Farkas János,
Haraszthy Mihály id.,
Krenkó József,
Majoros Mihály,
Paraszkay János,
Sárkány László,
Strompf László, alumneumi ephorus, jegyző.

b) Tanári testület.

Bolla Lajos, okleveles rendes tanár, igazgató, a Luther-társaság és az országos középiskolai tanáregyesület rendes tagja, a régiségtár és történelmi szertár őre. Tanitotta az I. osztályban a földrajzot és a természetrajzot, a II. osztályban a természetrajzot, a III. osztályban a történelmet, a IV. osztályban a történelmet és természetrajzot heti 16 órában. 1906. március 12-től kezdve Dévény József tárgyai közül átvette az I. osztályban a szépirást és a II. osztályban a latin nyelvet. Ez időtől kezdve heti óráinak száma 23.

Dévény József 1906. március 12-ig tanitotta az I. osztályban a geometriát, a II. osztályban a magyar és latin nyelvet, a IV. osztályban a latin nyelvet heti 20 órában.

Kirchknopf Gusztáv Ede, ág. h. ev. segédlelkész. Tanitotta az I-IV. osztályokban a vallástant, heti 4 órában. 1906. május 8-tól kezdve Zuberecz Pál összes tárgyait átvette.

Strompf László, okleveles rendes tanár, az országos középiskolai tanáregyesületnek, a k. m. természettudományi társulatnak és a matematikai és fizikai társulatnak rendes tagja, az alumneum ephorusa, a gimnáziumi bizottság jegyzője, a geometria szertár őre, a IV. osztály főnöke. Tanitotta az I.—IV. osztályokban a mennyiségtant, a II., III., IV. osztályban a geometriát, heti 21 órában. 1906. március 12-től kezdve Dévény József tárgyai közül átvette az I. osztályban a geometriát. Ez időtől kezdve heti óráinak száma 24.

Szabó Lajos, okleveles rendes tanár, az országos középiskolai tanáregyesületnek és a matematikai és fizikai társulatnak rendes tagja, tanárértekezleti jegyző, a fizikai szertár őre, az I. osztály főnöke. Tanitotta az I. osztályban a magyar és a latin nyelvet és a szépirást, a III. osztályban a latin nyelvet és a fizikai földrajzot, heti 20 órában. 1906. március 12-től kezdve Dévény József tárgyai közül átvette a IV. osztályban a latin nyelvet. Ez időtől kezdve heti óráinak száma 24.

Zuberecz Pál 1906. május 8-ig tanitotta a II. osztályban a földrajzot és a szépirást, a III., IV. osztályban a magyar és német nyelvet, heti 19 órában. 1906. március 12-től kezdve Dévény József tárgyai közül átvette a II. osztályban a magyar nyelvet.

Bejáró hitoktatók:

Bárdy Pál, ev. ref. lelkész.
Lihoszith Ignác, róm. kath. segédlelkész.
Schreiber József, ker. rabbi.

A tornát tanitotta:

Kirchknopf Gusztáv Ede, (1906. május 8-ig Zuberecz Pál.)

Az éneket tanitotta:

Bolla Lajos, igazgató.

Gimnáziumi orvos:

Gál Adolf dr., t. járásorvos.

II.

Az elvégzett tanitási anyag kimutatása osztályonként és tárgyanként.

I. OSZTÁLY.

Osztályfőnök : Szabó Lajos.

Vallástan, heti 2 óra. Az ujszövetségről általában, könyveinek felosztása. Ujszövetségi bibliai történetek. Olvasmányul szolgált az ujszövetség könyve. Kézi könyv : Bereczky : Biblia-ismertetés.

Tanitotta : *Kirchknopf Gusztáv Ede.*

Magyar nyelv, heti 5 óra. Az egyszerű mondat. Az összetett mondatban a fő és mellékmondat megkülönböztetése. A mondatrészek. A beszédrészek. A hangok. Helyesirás. Értelmes olvasás. Az olvasmányok elmondása. Elemzés. Több költemény betanulása. Kéthetenkint egy iskolai dolgozat. Kézi könyv : Balogh Péter, Magyar nyelvtan I. oszt. számára. Balogh Péter, Olvasókönyv I. oszt. számára.

Tanitotta : *Szabó Lajos.*

Latin nyelv, heti 6 óra. Összefüggő olvasmányok alapján a névragozás, a melléknevek fokozása, a névmások, a számnevek, a határozószók, a praepositiók, a cselekvő igeragozás. Olvasmányok : a nyelvtanból végzett tananyagnak megfelelő mondatcsoportok, mesék, összefüggő olvasmányok. Latinból magyarra és magyarból latinra. Elemezés. Szógyüjtés. Kéthetenkint egy iskolai dolgozat. Kézi könyv : Pirchala Imre, Latin nyelvtan, — Pirchala Imre, Latin olvasó és gyakorlókönyv.

Tanitotta : *Szabó Lajos.*

Földrajz, heti 3 óra. A térkép olvasása és rajzolása. Tájékozás a földgömbön. Magyarország leirása vidékenként

hegy- és vizrajzi alapon. Magyarország összefoglaló leirása. Térképrajzolás. Kézi könyv: Varga Ottó: Földrajz I. kötet, Lange—Cherven: Atlasz.

Tanitotta: *Bolla Lajos.*

Természetrajz, heti 2 óra. Gyümölcsfák. Házi állatok. A közönségesebb fenyők. Az ember lakása közelében, a mezőn és az erdőn élő emlős állatok. Egyes, tavaszkor viritó növények. Házi szárnyasok. A virágos növények részeinek leirása. Növény- és rügygyüjtés. Kézi könyv: Szterényi Hugó: Természetrajz I. kötet.

Tanitotta: *Bolla Lajos.*

Menyiségtan, heti 4 óra. A tizes számrendszer, római számok. A négy számolási müvelet egész számokkal és tizedes törtekkel. Többnemü menyiségekkel való müveletek. Mértékek megismertetése. A számok oszthatósága, a legnagyobb közös osztó és a legkisebb közös többes keresése. A tört elmélete, közönséges törtekkel való számolás. Időszámitás. Kézi könyv: dr. Lévai Ede: Közönséges számtana.

Tanitotta: *Strompf László.*

Rajzoló geometria, heti 3 óra. Bevezetés a rajzeszközök használatába. A pont, a vonal, a szög és az iv. A távolságokkal és a szögekkel való alapmüveletek. A háromszög, a négyszög, a sokszög és a kör tulajdonságai. A hasonlóság, az egyenlőség, az összeillőség és a szimmetria. Kerület- és területszámitás. Szerkesztések és sikdiszitményi rajzok. Kézi könyv: Fodor-Wagner: Rajzoló planimetria.

Tanitotta: *Strompf László*

1906. márc. 12-ig Dévény József.

Szépirás, heti 1 óra. A magyar kis és nagybetük, a római számjegyek. Mintafüzet: Vajda Pál szépirási minták.

Tanitotta: *Szabó Lajos.*

Testgyakorlat, heti 2 óra. Az őszi és tavaszi hónapokban csapat-, kar-, és testgyakorlatok a szabadban. A szertornázást mind a négy osztály gyakorolta téli hónapokban a tornacsarnokban.

Tanitotta: *Kirchknopf Gusztáv Ede.*

1906. május 8-ig Zuberecz Pál.

Ének, heti 2 óra. A helyes éneklés szabályai. A vonalak, vonalközök és mellékvonalak ismertetése kapcsán az egész fél, negyed, nyolcad és tizenhatod hangjegyek a violin

kulcsban. A szünjelek. A két-, három és négynegyedes, három- és hatnyolcados ütenyek. Az ismétlő jel, a kötőív, a pont stb. ismertetése. Másod-, harmad-, negyed- és ötödhangok éneklése. A *c* kemény hangsor. Ezen elméleti rész tanulása minden tanulóra kötelező. Az énekkar 2 és 3 hangra irott énekeket tanult. A protestáns tanulók az egyházi énekeket 2 hangon tanulták.

Tanitotta: *Bolla Lajos.*

Szabadkézi rajz, kezdőknek és haladóknak heti 2—2 óra. Részint növényi leveleket, virágokat s egyébb tárgyakat rajzoltak le, vagy stilizáltak és azokat ki is festették; részint mintalapok után rajzoltak, irónnal és tollal.

Tanitotta: 1906. márc. 12-ig *Dévény József.*

II. OSZTÁLY.

Osztályfőnök: **Bolla Lajos.**

1906. márc. 12-ig Dévény József.

Vallástan, heti 2 óra. Az ujszövetségről általában, könyveinek felosztása. Ujszövetségi bibliai történetek. Olvasmányul szolgált az ujszövetség könyve. Kézikönyv: Bereczky: Biblia-ismertetés.

Tanitotta: *Kirchknopf Gusztáv Ede.*

Magyar nyelv, heti 5 óra. Az egyszerü és összetett mondat. Egyenrangu mondatok viszonya. Fő és mellékmondatok viszonya. Többszörösen összetett mondatok elemzése. Hangsúly és szórend. A beszédrészek használata és a szóalkotás. Értelmes olvasás és az elolvasott darabok elmondása. A búcsú; hazámhoz; az ó torony; a rab oroszlán; a lengyel anya; Pál gazda; a holt katona; a puszta télen; a jó öreg korcsmáros, a tudós macskája, cimü költemények könyv nélkül. Kézi könyv: Balassa: Kis magyar nyelvtan. II. rész. Lehr—Riedl: Magyar olvasókönyv. II. k.

Tanitotta: *Kirchknopf Gusztáv Ede.*

1906. márczius 12-ig Dévény József.
május 8-ig Zuberecz Pál.

Latin nyelv, heti 6 óra. Összefüggő olvasmányok alapján az alaktan ismétlése és befejezése. Az igéknek főalakjaik szerint való csoportositása. A legszükségesebb mondattani szabályok alkalmi ismertetése. Szógyüjtés. Az olvasó és gya-

korlókönyvből leforditották, elemezték és átdolgozták az I.—IX. fejezet latin és a megfelelő fejezetek magyar mondatait. Két hetenkint egy iskolai dolgozat. Kézi könyv: Roseth Latin nyelvtan. I. Alaktan. U. a. Latin olvasó és gyakorlókönyv II. r.

Tanitotta: *Bolla Lajos.*

1906. márc. 12-ig Dévény József.

Földrajz, heti 3 óra. Európa országainak részletes leirása. Ázsia és Afrika ismertetése, természeti viszonyai és politikai felosztása alapján. Kézi könyv: Varga Ottó: Földrajz II. k. és Lange—Cherven: Atlasz.

Tanitotta: *Kirchknopf Gusztáv Ede.*

1906. május 8-ig Zuberecz Pál.

Természetrajz, heti 2 óra. Őszi virágok. Melegövi virágok. Majmok. Tengeri emlősök. Éneklő-, kúszó- és ragadozó madarak. Hüllők. Halak. Férgek. Erdei és gyümölcsfák. Termesztett növények. Növénygyüjtés, rovargyüjtés, farügygyüjtés, növénymaggyüjtés. Kézi könyv: Szterényi: Természetrajz II. r.

Tanitotta: *Bolla Lajos.*

Mennyiségtan, heti 4 óra. Számolási röviditések, számtani műveletek korlátolt pontossággal, röviditett szorzás és osztás. A viszony és arány; egyszerű hármasszabály, olasz gyakorlat, százalékszámitás alkalmazása. Kézi könyv: Lutter: Közönséges számtan.

Tanitotta: *Strompf László.*

Rajzoló geometria, heti 3 óra. A szögletes és gömbölyü testek alkotórészei, ábrázolása az axonometria alapján, felszine és térfogata; a tárgyalt testek elkészitése keménypapirból. Szerkesztések és síkdiszitményi rajzok. Kézi könyv: Fodor—Wagner: Rajzoló stereometria.

Tanitotta: *Strompf László.*

Szépirás, heti 1 óra. A magyar irás folytatólag, a német irás. Mintafüzet: Vajda Pál szépirási minták.

Tanitotta: *Kirchknopf Gusztáv Ede.*

1906. május 8-ig Zuberecz Pál.

Testgyakorlat, mint az I. osztályban.

Ének, mint az I. osztályban.

III. OSZTÁLY.

Osztályfőnök: **Kirchknopf Gusztáv Ede.**
1906. május 8-ig Zuberecz Pál.

Vallástan, heti 2 óra. A vallás lényege, alapja, többfélesége. A ker. vallás. Szentirás. Hitvallások. Hittan felosztása. Isten létele, lényege, tulajdonságai. Isten, a teremtő, fentartó, kormányzó. Az ember, bűne, bűntetése. Jézus, az emberiség megváltója, kettős természete és állapota, hármas tiszte. A Szentlélek műve: az üdvösség rendje és a kegyelmi eszközök. Erkölcs, erény, törvény, kötelesség. Isten, magunk és felebarátaink iránti kötelességek.
Tanitotta: *Kirchknopf Gusztáv Ede.*

Magyar nyelv, heti 4 óra. Rendszeres magyar nyelvtan: hangtan, szótan, mondattan. Olvasmányok: Keresztyén és török. Körtefa. Zboró. Peregrinus. Kőrösi Csoma Sándor keleti útja. Első magyar komikus. Görög szinház. Költemények: Mátyás anyja. Hymnus. Szülőföldemen. Hamis tanu. Egy gondolat bánt engemet. Tamás vitéz. Alföld. Pipás kántor. Szózat. Ezek könyv nélkül is. Kéthetenkint egy dolgozat a végzett tanitási anyag köréből. Kézi könyv: Szinnyei: Magyar nyelvtan. Lehr—Riedl: Magyar olvasókönyv. III. k.
Tanitotta: *Kirchknopf Gusztáv Ede.*
1906. május 8-ig: Zuberecz Pál.

Latin nyelv, heti 6 óra. Olvasmány alapján az egyszerű mondat és részei. Cornelius Neposból Miltiades és Themistocles életrajzát, Phaedrusból Lupus et agnus, Ranae regem petierunt, Canis per Fluvium carnem ferens, Graculus superbus et pavo, Vacca, capella. ovis et leo, cimű darabokat forditották le. Elemzés, szókincsgyüjtés. Stilusgyakorlatok: a végzett latin darabokkal kapcsolatos magyar olvasmányok. Prosodiai alapismeretek, a iambusi vers. Kéthetenkint egy iskolai dolgozat. Kézi könyv: Roseth Latin nyelvtan II. r. Latin olvasókönyv Cornelius Neposból, — Szemelvények Phaedrus meséiből; Fodor—Roseth: Stilusgyakorlatok.
Tanitotta: *Szabó Lajos.*

Német nyelv, heti 4 óra. A betűk ismertetése és az irás gyakorlása. Nyelvtan a direkt módszer szerint gyakoroltatott a következő olvasmányokon: Die Schule. Der Unterricht und die Schüler. Die Turnhalle und der Spielplatz.

Das Haus. Unsere Wohnung. Der Hof. Der Garten. Das Dorf. Die Stadt. Das Leben in der Stadt und im Dorfe. Die Kirche. Die Glocke. Räthsel. Abendlied. Morgenlied. Ez utóbbi négy könyv nélkül is. Kéthetenkint dolgozat, fordítás magyarból németre. Kézi könyv: Schuster: Német nyelvtan.

Tanitotta: *Kirchknopf Gusztáv Ede.*

1906. május 8-ig Zuberecz Pál.

Történelem, heti 3 óra. Magyarország a magyarok beköltözése előtt. A pogányság kora. A keresztyénség elterjesztése és a királyság megalapitása. Magyarország alkotmányának kifejlődése. A királyság ujjá szervezése hűbéri alapon. A Hunyadiak kora. A hanyatlás évei. Kézi könyv: Szigethy Lajos: Magyarok története I. rész.

Tanitotta: *Bolla Lajos.*

Földrajz, heti 2 óra. Amerika és Ausztrália általános ismertetése a nevezetesebb országok és európai gyarmatok kiemelésével. Térképvázlatok készitése. Csillagászati és fizikai műszerek és kisérletek bemutatása. Kézi könyv: Kőrösi földrajz II. r. Balog Mór, Fizikai földrajz.

Tanitotta: *Szabó Lajos.*

Mennyiségtan, heti 3 óra. Összetett viszonyok és arányok. Az összetett hármas-szabály megoldása következtetések alapján és arányokkal. Kamat-, kamatláb-, tőke és időszámitás. Az állami papirokra és részvényekre vonatkozó számitások. Váltóleszámitolás. Időhatárszámolás. Egyszerü és összetett társaságszabály. Vegyitésszabály. Kamatos kamatszámitás. Az arany- és ezüstötvényekre és a pénzekre vonatkozó számitások. Lánczszabály. Kézi könyv: Lutter: Közönséges számtana.

Tanitotta: *Strompf László.*

Rajzoló geometria, heti 2 óra. A távolságok, szögek, háromszögek, négyzszögek és sokszögek meghatározása. Távolságok arányossága. Hasonló, összeillő és symmetrikus sokszögek. Szerkesztések és sikdiszitményi rajzok. Kézi könyv Fodor—Wagner: Constructiv planimetria.

Tanitotta: *Strompf László.*

Testgyakorlat, mint az I. osztályban.

Ének, mint az I. osztályban.

IV. OSZTÁLY.

Osztályfőnök: Strompf László.

Vallástan, heti 2 óra. A vallás lényege, alapja, többfélesége. A ker. vallás. Szentirás. Hitvallások. Hittan felosztása. Isten létele, lényeges tulajdonságai. Isten, a teremtő, fentartó, kormányzó. Az ember, bűne, büntetése. Jézus, az emberiség megváltója, kettős természete, állapota, hármas tiszte. A Szentlélek műve: az üdvösség rendje és a kegyelmi eszközök. Erkölcs, erény, törvény, kötelesség. Isten, magunk és felebarátaink iránti kötelességek.

Tanitotta: *Kirchknopf Gusztáv Ede.*

Magyar nyelv, heti 4 óra. A stilus. mint az egyéniség következménye. A stilus grammatikai sajátságai. Világosság, szabatosság, magyarosság. A stilus fonetikai sajátságai. A stilisztikai jelenségek fölismerését Arany Toldiján elemezve gyakorolták. Olvasmányokul a Toldin kivül az olvasókönyv egyes darabjai és Ilosvai Toldija szolgáltak. Dolgozat két hetenkint a tanitási anyag köréből. Kézi könyv: dr. Dengi János: Magyar Stilisztika és Olvasókönyv. Lehr Albert: Arany Toldija.

Tanitotta: *Kirchknopf Gusztáv Ede.*

1906. május 8-ig Zuberecz Pál.

Latin nyelv, heti 6 óra. Az olvasmányok alapján az egyszerű és az összetett mondat tárgyalása. A kötőszók, az igemódok és az idők használata. Elemzés. Frázisgyüjtés. A hexameter ismertetése. Julius Caesarból I. Gallia Caesar idejében és II. A helvetiusokkal viselt háboru c. részeket forditották le, helyenkint a latin szöveget könyv nélkül is betanulták. Ovidius Nasoból. A világ négy korszaka. Az özönviz c. részeket forditották le. Két hetenként egy iskolai dolgozat. Kézi könyv: Roseth, Mondattan. U. a. Szemelvények C. Julius Caesar Commentarii de bello Gallico c. művéből. Csengeri Szemelvények Ovidiusból. Kempf—Csengeri—Cserép Stilusgyakorlatok.

Tanitotta: *Szabó Lajos.*

1906. márc. 12-ig Dévény József.

Német nyelv, heti 3 óra. Az alaktan ismétlése és kiegészitése. Szóképzés. Rendszeres mondattan. Olvasmányok: Die Wette. Der Hirsch mit der goldenen Krone. Siegfried bei den Schmieden. Der Wolf und der Kranich. Morgenlied.

Der Rabe und der Fuchs. Schwert und Pflug. Der Adler und das Huhn. Gute Nacht. Der Jägersabschied. Az első hármat kivéve valamennyi könyv nélkül is. Kéthetenkint dolgozat az alaktan és a mondattan begyakorlására. Kézi könyv: Felsmann: Német nyelvtan és olvasókönyv II. r.

Tanitotta: *Kuchknopf Gusztáv Ede.*

1906. május 8-ig Zuberecz Pál.

Történelem, heti 3 óra. Magyarország története a mohácsi vésztől napjainkig. Az egyes korszakok művelődési viszonyai. Magyarország politikai földrajza. Hazánk viszonya Horvát-Szlavonországhoz és Ausztriához. Kézi könyv: Szigethy Lajos:

Tanitotta: *Bolla Lajos.*

Természetrajz, heti 3 óra. Őszi növények leirása. A növény szervei. Chemiai alapismeretek. A növény belső szervezete, életjelenségei. A növények rendszertana. Közönségesebb tavaszi növények, fák, bokrok. Gazdasági növények. Rügygyüjtés, növénygyüjtés, terménygyüjtés. Mikroskópikus megfigyelések. Kézi könyv: Szterényi: Növénytan.

Tanitotta: *Bolla Lajos.*

Mennyiségtan, heti 3 óra. Összevonás, összeadás és kivonás algebrai egész mennyiséggel. A sokszorozás kiterjesztve a két és három taguak négyzete és köbére. Osztás és ennek kapcsán a geometriai haladvány összegezési képlete. Alapmüveletek törtszámokkal. Elsőfokú egy ismeretlennel biró egyenletek és idevágó tárgyi föladatok. Kézi könyv: Kőnig: Algebra I. rész.

Tanitotta: *Strompf László.*

Rajzoló geometria, heti 2 óra. A kör. A körök relativ helyzete, érintők és körök szerkesztése. A kúpmetszetek: az ellipsis, a hyperbola és a parobola. Az egyenes, a sik és a testszög. Szerkeztések és sikdiszitményi rajzok. Kézi könyv: Fodor—Wagner: Constructiv planimetria.

Tanitotta: *Strompf László.*

Testgyakorlat, mint az I. osztályban.

Ének, mint az I. osztályban.

III.

Iskolaszerek gyarapodása.

a) Tanári könyvtár.

1) Vétel utján:

György Aladár: A föld és népei IV. és V. kötet.
Ilosvay Lajos: Bevezetés a szerves chemiába I. k.
Szutorisz Frígyes: A növényvilág és az ember I. k.
Payot Gyula: Az akarat nevelése. I. k.
Kidd Benjamin: Társadalmi evolució I. k.
Némethy Géza: A római elegia I. k.
Escott T. H. S.: A mai Anglia I. k.
Cholnoky: A levegő fiz. földrajza I. k.
Pirchala Imre: A magyarorsz. középisk. rendje 2. k.
A Műveltség könyvtárából: A világegyetem I. k.
„ „ : Az ember I. k.
Radó: Idegen szavak szótára I. k.
Természettudományi közlöny I. évf.
Magyar nyelv I. évf.
Irodalomtörténeti közlemények I. évf.
Magyar paedagogia I. évf.
Evangelikus őrálló I. évf.
Protestáns egyházi és iskolai lap I. évf.
Szinnyei: Magyar irók élete és munkái.
Magy. Tud. Akadémia és a Természettud. Társulat évi átalány fejében adott kiadványai.

2) Ajándék utján:

Hajdú Ödön: Néhány bismúthkészitmény vizsgálata.
Flórián Károly: Az adománygyűjtés ügye a magy. közig. jogban.
Réz Mihály: Magyar fajpolitika.
Ilosvai Vilmos: Az egy-ísten szenhárom ságának fogalma fejlődéstörténeti és ismerettani szempontból.
Déri Gyula: A magy. University extension és előkészitő intézményeinek évkönyve.

Utasitások a gimnázium tantervéhez.
A pozsonyi Toldi-kőr harmincéves története.
Dr. Bela László: Mirabilia Romae etc.
Egészség I. évf.
Hercules I. évf.
Hivatalos közlöny I évf.

b) Ifjuságí könyvtár.

A lefolyt iskolai évben vétel utján a következő művekkel gyarapodott:

Andersen összes meséi. Ford. Mikes Lajos.
Arany László: Magyar népmese gyüjtemény.
Baróti Lajos: Ezer év.
Benedek Elek: Többsincs királyfi.
„ „ Mesék és elbeszélések.
„ „ Gyermekek és öregek.
Bodrogi Lajos: A regélő tulipán.
B. Büttner Lina: Szabadság földön, égen.
Cooper: Bőrharisnya.
Czuczor Gergely: Állatmesék.
Földes Géza: Porból lettünk.
Gaal Mózes: Komédiás Palkó.
„ „ Hun s magyar mondák.
Grimm: Összegyüjtött meséi.
Hevesi Lajos: Jelky András.
Jókai Mór: Regék.
„ „ A magyar nemzet története.
Kipling R.: Gyermekmesék.
Rákosi Viktor: Egy tutaj története.
Sz. Nagy Sándor: A latorcavölgyi pap.
Gaal M.: Egy plajbász története.
Bársony—Abonyi: A szabad ég alatt.
Sziklay J.: Hany Istók.
Gaal M.: Az utolsó lantos.
„ „ Burkus.
„ „ Kard és lant hőse.
Gedeon Alajos: Német hősmondák.
Hegedűs: A természetből.
Jakab Ödön: A két imposztor.
Király Pál: Dáczia története.
Erdélyi Zoltán: Hunyady János.
Tóth Pál: Lorántfi Zsuzsánna.
Lázár Gyula: Eugen Savoyai herceg.

Gaal M.: A hun utódok.
„ „ Szent István király.
„ „ Kálmán király, a törvényhozó.
Egész éven járt az Evangelikus családilap.
Bisi—Erődi: Grasia fia.
Bulwer—Gaal: Pompeji pusztulása.
Castillói Diaz—Brózik: Mexiko felfedezése.
Csánky: Rajzok Mátyás király korából.
Erődi Béla: Utazásom Sicilia és Malta szigetén.
„ „ A szentföldön.
„ „ A Fáraók országában.
Gaal M.: Hűséges mind a sírig.
Krudy Gyula: A czirkusz-király.
Grósz Lajos: A természet köréből.
Eckstein—Gaal: A Claudiusok.
Laurie—Hegedüs: Diákélet Angolországban.
Rákosi V.: A császárok sirjai.
Plutarchos—Szilasi: Életrajzok.
Hankó: Universum I. II. k.
Vámbéri: Küzdelmeim.
Tulipán.
Összesen 186·30 K. értékben.

c) Éremgyüjtemény.

Több tanulónk 12 drb. régi pénzt ajándékozott.

d) Fizikai szertár.

Fizikai szertárunk ez évben uj helyiséget kapott. E helyiségnél szükséges épületi berendezéseken kivül a szerek számára szereztünk egy uj szekrényt. Az összes szereket részint házilag, részint mechanikus által kitisztitattuk, mind jó állapotba hoztuk. Egyes gépek hiányos felszereléseit kipótoltuk. Szereztünk a levegő sulyának mérésére szolgáló üveggolyót; esési csövet; hólyagrepesztő készüléket; magdeburgi féltekéket; higanyeső készüléket; elektromos szigetelő zsámolyt; harangjátékot; forgókereket; papirbokrétát. Továbbá a vetitőkészülékhez a következő földrajzi- történelmi- és csillagászati diapositiv lemezeket: Az országház, a Mátyás templom, III. Béla király s neje siremléke, a kassai dóm, a rankfüredi geisir, a Baradla, a Tisza eredete, a Tisza, Alsó-Verecke, Tátrafüred a lomnici csucscsal, a Dunajecz vidéke, a borsii kastély, a Tököly-vár, a diósgyőri várrom, szt. László

harca a kunokkal, Vajk keresztelése, Szt. István koronázása, a pozsonyi csata, a tatárjárás után, az egri nők, Jeruzsálem, Betlehem, Krisztus születésének helye, Ős Cedrus a Libanonon, Genezaret, a Nap és bolygók viszonylagos nagysága, délibáb a Szaharán, homoktölcsérek az ázsiai homoksivatagon, víztölcsérek Afrika nyugoti partjain, Norvégia, az északi fok. A Niagara vizesése. Hegyszoros a Libanonon, Lima. Szt. kereszthegye Kolorádóban. Szt. Pál temploma Londonban. A Westminsteri apátság Londonban.

Világóra.

A csillagos ég képe.

A Nap és bolygók járását kimutató térkép.

Tisztán a fizikai szerekre forditottunk ez évben 210·55 K.

IV.

Petőfi-kör.

Intézetünkben, mint minden évben, az idén is megalakult és működött a Petőfi-gyakorlókör. A kör tagjai iskolánk két felső osztályának tanulói. A kör célja, hogy a tanulók a rendes magyar órákon kivűl is gyakorolhassák magukat a szavalásban, a szabad előadásban és a stilizálásban. A kör ifjusági könyvtára csekély havi dij mellett mind a négy osztály tanulói rendelkezésére állott.

A Petőfi-kör jutalomdijait (zárt helyen megtartott verseny alapján) Moravcsik Gyula IV. o. t., Nagy Pál IV. o. t. nyerték. Ezenkivűl Fazekas Oszkár dr. budapesti ügyvéd úr 10 koronás aranyát Mitnyákovits János IV. o. t. nyerte el. Dolgozataikat valamennyien a kör emlékkönyvébe irták.

Dolgozataikért dicséretet kaptak: Mitnyákovits Kálmán, Molnár Lajos, Moravcsik Gyula, Nagy Pál IV. o. tanulók. Szavalataikért: Fuchs János, Kirchknopf János, Mitnyákovics János, Moravcsik Gyula, Urbán Mihály IV. és Gyetven Pál III. o. tanulók.

Munkásságunkról az év végén a nagyközönség előtt is beszámoltunk a következő programm keretében:

1. Ének, előadja az ifjusági énekkar.
2. Tavasszal. Tompától szavalja Gyetven Pál III. o. t.
3. Világosnál. Gyulai Páltól, szavalja Moravcsik Gyula IV. o. t.
4. Pályanyertes dolgozatát felolvassa Nagy Pál IV. o. t.
5. Ének, előadja az ifjusági énekkar.
6. Erdei lak. Petőfitől szavalja Fuchs János IV. o. t.
7. Keserű órában. Vajda Jánostól, szavalja Kirchknopf János IV. o. t.
8. Pályanyertes dolgozatát felolvassa Moravcsik Gyula IV. o. t.
10. Igazgató beszéde és a jutalomdijak kiosztása.
11. Ének, előadja az ifjusági énekkar.

V.

Ösztöndijak és jutalmak.

1. A Csernyánszky-féle 40 koronás ösztöndijra a tanári testület Moravcsik Gyula IV. oszt. tanulót ajánlja. Ezen ösztöndij végleges odaitélése a pestmegyei ág. h. ev. esperességi közgyűlést illeti. A bányai ág. h. ev. kerületi ösztöndijból Moravcsik Gyula 20 koronát kap.

2. A Petőfi-féle ösztöndijból egyenként 20 koronát kapnak: Wimmerth Péter II. oszt., Gyetven Pál III. oszt. és Nagy Pál IV. oszt. tanulók.

3. A Petőfi-Podmaniczky-alap kamataiból 40 koronát kap: Tisza Sándor II. oszt tanuló.

4. A bányai ág. h. ev. egyházkerületi ösztöndijból 60 koronát kap: Bolla Lajos I. oszt. tanuló.

5. A Masznyik-féle ösztöndij kamataiból 10 koronát és a bányai ág. h. ev. egyházkerület ösztöndijából 30 koronát kap: Rohn Ádám I. oszt. tanuló.

6. A Földváry-féle ösztöndijból 20 koronát és a bányai ág. h. ev. egyházkerületi ösztöndijból 20 koronát kap: Micsinay Ernő I. oszt. tanuló.

7. Az aszódvidéki tanitói kar ösztöndijából 10 koronát, a bányai ág. h. ev. egyházkerületi ösztöndijból 30 koronát kap: Szeitlében Gusztáv II. oszt. tanuló.

8. A bányai ág. h. ev. egyházkerületi ösztöndijból 40 koronát kap: Papp László. I oszt. tanuló.

9. A bányai ág. h. ev. egyházkerületi ösztöndijból 30 koronát kap: Ferentzy Miklós I. oszt. tan.

10. A Deutsh-féle ösztöndijból 15 koronát kap: Virághalmy Olivér II. oszt. tanuló.

11. A Petőfi-kör jutalomdijait a IV. szakaszban ismertetjük.

VI.

Ifjusági gyámintézet.

Az 1903—4. tanévben megalakult ifjusági gyámintézet 1905—1906. évi működéséről röviden a következőkben számolunk be: Szeptember hó 15-én tartotta meg első ülését a vallásoktató elnöklete mellett. Akkor a gyámintézet tagjainak száma 43 volt. A rendes tagok havi 10, és a pártoló tagok tetszésszerinti tagsági diját a következő osztálypénztárosok szedték be:

I. osztályban Bolla Lajos,
II. osztályban Tisza Sándor,
III. osztályban Esztergály Dezső,
IV. osztályban Moravcsik Gyula.

A gyámintézet évi bevétele 46·18 korona volt, melynek 1/4 részét, 11·54 korona összeget az e. e. gyámintézet pénztárába küldött be, mig annak fenmaradt 3/4 részét 34·64 koronát a junius 20-án tartott számadógyülés Szelecsényi Sándor I. osztályu szegénysorsu és jó előmenetelü tanulónak segélyezésére forditotta.

A mult évről fenmaradt 36·30 koronát a helybeli takarékpénztárban helyeztük el.

Célunkat tehát elértük. Az elvetett mag kikelt, meghozta szerény gyümölcsét. Reméljük, hogy a jövőben még több jót tehetünk szegény tanulóinkkal.

VII.

Alumneum.

Az 1905—1906. iskolai évben alumneumunkba felekezeti külömbség nélkül 34 tanulót vettünk föl. Ezek közül ebédre és vacsorára 21 járt, évközben lépett be 4 és kilépett 3; csak ebédre 13 és ezek közül évközben belépett 4. A növendékek naponkint két tál ételből (húsleves és főzelék főtthussal) álló ebédet és egy tál ételből (főzelék) álló vacsorát kaptak. Az évi dij ebédért és vacsoráért 88 kor.; havi dij csak ebédért 5 kor. 20 fill.

Az alumneum számára adakozás utján befolyt:

1.) Pénzben, supplicatioból: 649·73 kor.

2.) Terményekben: Nagyméltóságú Podmaniczky Géza báró úr 10 nyulat és Kovács Pál úr 1 zsák burgonyát adományoztak. Bencsok János úr pedig március 15-én megvendégelte az alumneum növendékeit. Fogadják a nemeslelkü adományozók hálás köszönetünket!

VIII.

Adományok.

Ezen uton is hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik intézetünk iránt táplált jóindulatukat kegyes adományukkal is kifejezték.

1. A nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium fentartási államsegélye 9000 kor.
2. Aszód község segélye . . . . . 450 „
3. Nm. Podmaniczky Géza br. ajándéka 5. drb. takarékpénztári részvény évi osztaléka . . . . . 140 „
4. Néhai Prokopiusz Zsigmond ajándéka, 2 drb. takarékpénztári részvény évi osztaléka . . . . . 56 „
5. A pestmegyei ág. h. ev. esperesség évi adománya . . . . . 200 „
6. Aszódi Takarékpénztár ez évi adománya . . . . . 200 „
7. Aszódi Hitelbank és Takarékpénztár ez évi adománya. . . . . 300 „

Összesen: 10346 „

IX.

A tanulók névsora

a vallás és születési hely feltüntetésével.

I. OSZTÁLY.

Adler László izr. Pusztaszarkás.
Boldis Pál ág. h. ev. Aszód.
Bolla Lajos ev. ref Hajdunánás.
Ferentzy Miklós ág. h. ev. Bábolna.
5. Göllner Árpád ág. h. ev. Bicske.
Hannófer Pál izr. Tura.
Hermann Rezső ismétlő, izr. Aszód.
Hidvégi Péter róm. kath. Csécse.
Hoffer Géza izr. Balassagyarmat.
10. Hrabovszky Jenő ismétlő, róm. kath. Szamosujvár.
Jankó Gyula róm. kath. Gödöllő.
Jencs Zoltán ág. h. ev. Ecseg.
Jeszenszky Jstván ág. h. ev. Hatvan.
Katona József róm. kath. Bag.
15. Laczkovich László ismétlő, róm. kath. Szentlőrinckáta.
Lanstják Lóránt ág. h. ev. Legénd.
Lengyel József róm. kath. Aszód.
Márkus László izr. Aszód.
Micsinay Ernő ág. h. ev. Rákoskeresztur.
20. Mitnyákovics László róm. kath. Vámosgyörk.
Molnár Elemér róm. kath. Tura.
Papp László ev. ref. Pécel.
Prill Gyula róm. kath. Gödöllő.
Rausz Gyula ág. h. ev. Aszód.
25. Rohn Ádám ág. h. ev. Györköny.
Smazsinka Zoltán róm. kath. Jászfényszaru.
Soltesz Pál róm. kath. Nátafalva.

Szeberényi Zoltán ág. h. ev. Fót.
Szelecsényi Sándor ág. h. ev. Aszód.
30. Székely Lóránt ág. h. ev. Iklad.
Tallián Ferenc róm. kath. Domony.
Valla Lajos ismétlő, róm. kath. Aszód.
Varga János róm. kath. Vác.
Wallovitch Ferenc róm. kath. Kaposvár.

Kimaradtak:

35. Gyémánt Károly izr. Kökényes.
Haulits László róm. kath. Budapest.

Összesen: 36.

II. OSZTÁLY.

Balázs István róm. kath. Tura.
Bocsor Lajos ismétlő, ev. ref. Bia
Boros Sándor róm. kath. Aszód.
Csővári Kálmán ág. h. ev. Turicska.
5. Dora Ernő róm. kath. Lőrinci.
Feischmidt Zoltán róm. kath. Kolozsvár.
Ferentzy Lajos ág. h. ev. Bábolna.
Fischer Tibor izr. Pásztó.
Hartyánszky Kálmán róm. kath. Nagykőrös.
10. Hermann Géza izr. Aszód.
Karpelesz Dezső izr. Tura.
Kenyeres György ismétlő, izr. Budapest.
Kohn Ernő izr. Kálnó.
Linkes Gusztáv róm. kath. Babatpuszta.
15. Lovászik Sándor ág. h. ev. Domony.
Martinkó Mátyás róm. kath. Losonc.
Mezei János ág. h. ev. Aszód.
Németh Béla ev. ref. Budapest.
Solcz István róm. kath. Ecséd.
20. Stromayer Károly róm. kath. Lónyabánya.
Szczepanowski Guszvtáv róm. kath. Budapest.
Szczepanwski Pál róm. kath. Budapest.
Szeitlében Gusztáv ág. h. ev. Domony.
Szilárd Gyula ág. h. ev. Domony.
25. Szőllősy Ervin ev. ref. Gyerk.
Szuchovszky Gyula ág. h. ev. Káva.
Tisza Sándor ev. ref. Nyirbakta.
Virághalmy Géza róm. kath. Aszód.
Virághalmy Olivér róm. kath. Aszód.
30. Wimmerth Péter róm. kath. Aszód.
Záborszky Sándor ág. h. ev. Bag.

Magántanuló:

Almási Károly izr. Tóalmás.

Kimaradtak:

Bendik Géza róm. kath. Budapest.
Ivanovich Andor ág. h. ev. Budapest.

Összesen: 34.

III. OSZTÁLY.

Deutsch Ignác izr. Iklad.
Erdey Béla róm. kath. Szolnok.
Esztergály Gyula ág. h. ev. Hatvan.
Fein Jenő izr. Erdőtarcsa.
5. Fischer Gusztáv izr. Aszód.
Forschner János izr. Budapest.
Gyetven Pál róm. kath. Aszód.
Hacker János izr. Aszód.
Hajnáczki Miklós róm. kath. Kartal.
10. Korodiny Lajos róm. kath. Szanda.
Kovács József ismétlő, róm. kath. Aszód.
Matheidesz Ernő ismétlő, róm. kath. Aszód.
Mácsay Albert róm. kath. Vácszentlászló.
Nagy B. Zsigmond róm. kath. Jászapáti.
15. Némedy István ág. h. ev. Aszód.
Némedy János ág h. ev. Aszód.
Sárkány Sándor izr. Aszód.
Stenczel János róm. kath. Soroksár.
Szántó István izr. Aszód.
20. Szőllősy György ev. ref. Felsőtúr.
Szuchovszky Lajos ág. h. ev. Káva.

Magántanulók:

Kovács Sándor izr. Tóalmás.
Polgár György izr. Solt. Vizsgálatra nem jelentkezett.

Kimaradtak:

Csizsinszky Sándor róm. kath. Palotás.
25. Lippe Mór izr. Hatvan.
Soltész Elemér róm. kath. Dány.

Összesen 26.

IV. OSZTÁLY.

Beke Gyula róm. kath. Aszód.
Borbély József ev. ref. Szentes.
Csandl Ödön róm. kath. Kartal.
Csudnay István róm. kath. Gödöllő.
5. Fuchs János izr. Bécs.
Hegedüs Pál ág. h. ev. Galgagyörk.
Herdovics András róm. kath. Zsámbok.
Jalaksa János róm. kath. Moór.
Kirchknopf János ág. h. ev. Rajka.
10. Kovács András róm. kath. Tápiószele.
Magyar János róm kath. Bród.
Mitnyákovics János róm. kath. Vámosgyörk.
Mitnyákovics Kálmán ismétlő, róm. kath. Vámosgyörk.
Molnár Artur róm. kath. Tura.
15. Molnár Lajos róm. kath. Hatvan.
Moravcsik Gyula ág. h. ev. Budapest.
Nagy Pál róm. kath. Bag.
Pergel Ignác róm. kath. Hatvan.
Schulcz Kornél róm. kath. Bécs.
20. Schwarcz Ernő izr. Körtvélyes.
Szászi Ferenc róm. kath. Kartal.
Szeberényi Iván ág. h. ev. Fót.
Urbán Mihály ág. h. ev. Kiskőrös.
Vida János ev. ref. Budapest.
25. Vöröskű Imre róm. kath. Padrag.
Zsifcsák Tibor róm. kath. Bag.

Összesen: 26.

Az intézetből távozó tanulóink pályaválasztása:

Gimnáziumban tovább tanul	9
Reáliskolában „	1
Tanitóképzőbe megy	4
Gazdasági iskolába megy	3
Katonai „ „	3
Ipariskolába külömböző szakokra megy .	6
Összesen:	26.

X.

Statisztikai kimutatás az 1905—1906. tanév végén.

A tanulók		Az I. osztályban	Az II. osztályban	Az III. osztályban	Az IV. osztályban	Összesen
száma	felvétetett — —	36	34	26	26	122
	vizsgálatot tett —	34	32	22	26	114
	nyilvános — —	34	31	21	26	112
	magán — — —	—	1	1	—	2
	haladó — — —	30	30	20	25	105
	ismétlő — — —	4	2	2	1	9
vallása	ágost. hitv. evang.	12	8	4	5	29
	evang. reform. —	2	4	1	2	9
	róm. kath. — —	15	14	9	17	55
	izraelita — —	5	6	8	2	21
anyanyelve	magyar— — —	31	32	20	24	107
	tót — — —	1	—	1	—	2
	német — — —	2	—	1	2	5
nyelvismerete	magyar— — —	26	24	16	20	86
	magyar-tót — —	4	3	2	1	10
	magyar-német —	4	5	3	5	17
	magyar-német-horvát	—	—	1	—	1

A tanulók			Az I. osztályban	Az II. osztályban	Az III. osztályban	Az IV. osztályban	Összesen
szüleinek polgári állása	őstermelő	nagybirtokos és bérlő	—	—	—	—	—
		kisbirtokos és bérlő	2	1	3	3	9
		alkalmazott — —	2	—	—	2	4
	iparos	nagyiparos — —	—	—	—	—	—
		kisiparos — —	8	8	8	2	26
		alkalmazott — —	—	—	1	1	2
	kereskedő és vállalkozó	nagykereskedő —	—	—	—	—	—
		kiskereskedő —	2	1	2	1	6
		alkalmazott — —	—	—	1	—	1
	tisztviselő	állami vagy hatósági	5	9	2	7	23
		magán vagy társulati	2	3	1	2	8
	katona— — — — —		—	1	—	—	1
	más értelmiségű — —		5	7	2	3	17
	személyes szolgálatból élő		6	1	1	—	8
	magánzó és nyugdijas		2	1	1	5	9
életkora	10 éves — — — —		8	—	—	—	8
	11 „ — — — —		14	4	1	—	19
	12 „ — — — —		8	14	3	1	26
	13 „ — — — —		3	12	9	5	29
	14 „ — — — —		1	1	7	10	19
	15 „ — — — —		—	1	2	4	7
	16 „ — — — —		—	—	—	5	5
	több „ — — — —		—	—	—	1	1
illetősége	helybeli — — — —		14	12	10	6	42
	megyebeli — — — —		12	17	5	14	48
	más megyebeli — —		8	3	7	6	24

	A tanulók	Az I. osztályban	Az II. osztályban	Az III. osztályban	Az IV. osztályban	Összesen
egészségi állapota	könnyű betegségi eset	65	70	33	61	229
	sulyos „ „	3	5	3	1	12
	járványos „ „	2	—	—	—	2
	meghalt — — —	—	—	—	—	—
magaviselete*	jó — — — — —	27	16	13	20	76
	szabályszerű — —	7	13	7	6	33
	kevésbbé szabályszerü	—	2	1	—	3
	rossz — — — —	—	—	—	—	—
fegyelmi esetei	igazgatói megrovás	1	2	1	1	5
	tanárkari „	—	1	2	—	3
	eltanácsolás — —	—	—	—	—	—
	kizárás — — —	—	—	—	—	—
mulasztás	igazolt — — — —	624	562	440	359	1985
	nem igazolt — —	7	5	—	—	12
tanulm. előmenetele	minden tantárgyból jeles	1	—	1	1	3
	„ „ jó	4	5	1	2	12
	„ „ elégs.	19	16	13	16	64
	egy tantárgyból elégtelen	3	4	1	2	10
	két „ „	3	3	3	3	12
	több „ „	4	4	3	2	13

* Ezen rovatban a magántanulók nem szerepelnek.

XI.

Kézikönyvek az 1906—1907. iskolai évre.

I. osztály.

Bereczky Sándor: Biblia ismertetés.
Balogh Péter: Magyar nyelvtan I. oszt. számára.
Balogh Péter: Olvasókönyv I. oszt. számára.
Pirchala Imre: Latin nyelvtan. Kilencedik kiadás.
Pirchala Imre: Latin olvasó és gyakorlókönyv a gimn. I. és II. oszt. számára.
Varga Ottó: Földrajz.
Lange—Cherven: Atlasz.
Szterényi: Kis természetrajz.
Lévay Ede: Számtan I. r.
Zalányi János: Rajzoló geometria I. r.
Vajda Pál: Szépirási minták.

II. osztály.

Bereczki Sándor: Biblia ismertetés.
Balogh Péter: Magyar nyelvtan II. r.
Balogh Péter: Magyar Olvasókönyv II. r.
Pirchala: Latin nyelvtan. Kilencedik kiadás.
Pirchala: Latin olvasó- és gyakorlókönyv.
Varga Ottó: Földrajz II. r.
Lange—Cherven: Atlasz:
Szterényi: Természetrajz II. r.
Lévay Ede: Számtan II r.
Zalányi János: Rajzoló stereometria.
Vajda Pál: Szépirási minták.

III. osztály.

Bereczky Sándor: Hit- és erkölcstan.
Szinnyei: Rendszeres magyar nyelvtan.
Lehr—Riedl: Magyar olvasókönyv III. k.
Roseth: Latin nyelvtan I. Mondattan.
Roseth: Latin Olvasókönyv Cornelius Neposból.
Roseth: Szemelvények Phaedrus meséiből.
Fodor—Roseth: Stilusgyakorlatok.
Schuszter Alfréd: Német nyelvtan.
Schuszter Alfréd: Német olvasókönyv I. r.
Szigethy: Magyarország története I. r.
Varga Ottó: Földrajz II. r.
Balog Mór: Fizikai földrajz.
Helmár Ágost: Két térkép a magy. történelemhez.
Lutter: Közönséges számtan.
Fodor—Wagner: Constructiv planimetria.
Kelemen: Magyar és német zsebszótár.

IV. osztály.

Bereczky Sándor: Hit- és erkölcstan.
Dengi János: Magyar Stilisztika és olvasókönyv.
Lehr Albert: Arany Toldija.
Roseth: Latin nyelvtan II. Mondattban.
Roseth: Szemelvények C. Julius Caesar Commentarii de bello Gallico c. művéből
Csengeri: Szemelvények Ovidiusból.
Kempf—Csengeri—Cserép Stilusgyakorlatok.
Schuszter Alfréd: Német nyelvtan.
Schuszter Alfréd: Német olvasókönyv II. r.
Szigethy: Magyarország története II. r.
Szterényi: Növénytan.
König: Algebra.
Fodor—Wagner: Constructiv planimetria.
Helmár Ágost: Két térkép a magy. történelemhez.

Figyelmeztetés a jövő iskolai évre.

1. A jövő iskolai év szeptember 1-én kezdődik. Augusztus 30-án és 31-én tartjuk a javitó-, magán- és felvételi vizsgálatokat. Szeptember öt első napján tart a tanulók beiratása, 6-án kezdődnek a rendes előadások.

2. A gimnázium I-ső osztályába csak oly tanulókat veszünk föl, a kik kilencedik életévöket betöltötték és az elemi iskola IV. vagy felsőbb osztályának sikeres elvégzését hiteles bizonyitvánnyal tudják igazolni. Kellő bizonyitvány hiányában fölvételi vizsgálatot tartoznak tenni, a melyért dijat nem fizetnek.

3. A gimnázium felsőbb osztályába való felvételre legalább elégséges bizonyitvány kell; ha a bizonyitvány gimnáziumi tantervünk követelményeinek nem felel meg, a tanuló felvételi vizsgálatot köteles tenni, mely vizsgálatnál csak a külömbözeti tárgyakért jár dij.

4. **Felvételre a tanuló szülei, gyámja vagy ezeknek megbizottjai kiséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni;** ez alkalommal a következő irásokat hozza magával: az első osztályba beiratkozó vagy más iskolából jövő tanulók születési bizonyitványt, községi vagy körorvosi ujraoltási bizonyitványt és a megfelelő iskolai bizonyitványokat, a többiek csak az előző évi bizonyitványukat.

5. Az uj tanulók jelentkezésük alkalmával 2 korona beiratási dijat fizetnek, egyébként minden tanuló fizet bizonyitvány-, könyvtár-, értesitő- és orvosi dij cimén 6 koronát, tanári nyugdijra 6 koronát és negyedévi előleges részletekben a tandijat. E dijakat az igazgatóságnál kell lefizetni. A helybeli protestáns tanulók tandija egész évre 40 korona, vidéki protestánsok 48 koronát fizetnek, más vallásfelekezetüek pedig 60 koronát.

6. Az alumneumi dij egész évre 88 korona, mely összeget félévi részletekben előre kell az alumneumi ephorusnál lefizetni.

7. Az olyan tanulót, aki az iskolai év végén alapos okból vizsgát nem tehetett, a tanári kar pótvizsgálatra bocsátja.

8. Azon tanuló, ki kettőnél több tantárgyból bukott, az osztályt ismételni tartozik; a ki két tantárgyból kapott elégtelen jegyet, az a felekezeti hatóság (a bányai ág. h. ev. egyházkerület püspöke) engedelmével javithat;* a ki egy tárgyból bukott, az a tanári testület engedelmével javithat.

9. A javító vizsgálatért fizetni nem kell, más intézetből jött tanulók azonban 10 koronát fizetnek.

10. A magántanulók beiratkozásra szintén szeptember első napjain jelentkezzenek, a vizsgálat idejét a tanári kar határozza meg és az igazgató kellő időben a szülőknek tudomására adja. A kitűzött időben a magyar, német, latin nyelvből és számtanból irásbeli dolgozatot készitenek és a dolgozatok alapján szóbeli vizsgálatra bocsájtatnak. A magánvizsgálat dija 80 korona, ezenkivül a tandijat és a mellékdijat is tartoznak megfizetni a nyilvános tanulókra kötelező időben.

11. Gimnáziumunk föntartó testülete kéri a t. szülőket, hogy a tanulók elszállásolása érdekében forduljanak először az igazgatóhoz, a ki szivesen szolgál minden tekintetben felvilágositással.

Az igazgatóság.

...ÁLTALÁNOS PEDAGÓGIAI KÖNYVTÁR ÉS MÚZEUM

* A főtisztelendő és méltóságos bányai ág. h. ev. egyházkerületi püspökhelyettes úrhoz intézett folyamodásokat **legkésőbb julius 1-ig** kell az igazgatósághoz benyujtani a bizonyitvánnyal együtt.